

อ่านเมื่อวันที่ 27 S.A. 2566

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๓๗๕/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ จ. ๑๐๗๒ /๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๔ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { นายมานิตย์ ฮึกหาญ ผู้ฟ้องคดี
นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน ที่ ๑
คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตเทศบาล
และเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ ๒ } ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองเพชรบุรี คดีหมายเลขดำที่ ๙๖/๒๕๖๒
หมายเลขแดงที่ ๑๕๒/๒๕๖๓

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองอาคารเลขที่ ๓๑/๓ เลขที่ ๓๑/๕
และเลขที่ ๓๑/๖ จำนวน ๓ หลัง ซึ่งเป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๓.๖๐ x ๑๒ เมตร
จำนวน ๑ หลัง อาคารไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๑๐ x ๗๘ เมตร จำนวน ๑ หลัง และอาคาร
ครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๔.๕๐ x ๑๖ เมตร จำนวน ๑ หลัง ตั้งอยู่บริเวณชายหาดหัวหิน
ตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ถนนนเรศดำริห์ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกคำสั่ง
(แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอน
อาคารดังกล่าวตามมาตรา ๗๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งผู้ฟ้องคดี

/เห็นว่าคำสั่ง...

เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีเคยออกคำสั่ง (แบบ ค.๔) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ห้ามใช้อาคาร หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารดังกล่าว ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน มาครั้งหนึ่งแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว แต่ยังไม่ได้รับ แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาลปกครองเพชรบุรีเป็น คดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองเพชรบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ วินิจฉัยอุทธรณ์ว่าคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเห็นว่า สภาพการใช้งานของอาคารพิพาทสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ควรให้ออกาสผู้ฟ้องคดียื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงให้เพิกถอน คำสั่งดังกล่าว ต่อมา ศาลปกครองเพชรบุรีได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ หมายเลขแดงที่ ๙๕/๒๕๖๑ โดยวินิจฉัยว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยให้เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาทแล้ว ย่อมมีผลให้คำสั่งดังกล่าว ซึ่งเป็นคำสั่งที่พิพาทกันในคดีเป็นอันต้องถูกเพิกถอนไป ผู้ฟ้องคดีจึงเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ที่วินิจฉัยว่าสภาพอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ การที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยอ้างว่า สภาพอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ ซึ่งขัดแย้ง กับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมายประกอบกับอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีมีอยู่ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๗ และก่อนการ ประกาศใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน โดยมีหลักฐานภาพถ่ายทางอากาศตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้รับการอ่านโดยนายแสงชม พจน์สมพงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอ่าน แปล และวิเคราะห์ภาพถ่าย ทางอากาศ และผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรมด้านวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศและแผนที่ สำนักงานศาลยุติธรรม ทะเบียนเลขที่ ๒๕/๒๕๖๑ ซึ่งนายแสงชมได้วิเคราะห์ว่า มีการตั้งชุมชน

/และสิ่งปลูกสร้าง...

และสิ่งปลูกสร้างอยู่อาศัยในพื้นที่พิพาทนี้ (ตั้งแต่บริเวณสะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม) มาก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๗ และก่อนประมวลกฎหมายที่ดินบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งจากการวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศดังกล่าว ทำให้ทราบว่าบรรพบุรุษของผู้ฟ้องคดีได้ตั้งรกรากอยู่ในบริเวณที่ดินพิพาทก่อน ต่อมาภายหลังจึงมีการออกกฎหมายบัญญัติว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่สาธารณะหรือเป็นที่ดินของรัฐ อันเป็นกรณีที่กฎหมายของรัฐไปบุกรุกที่ดินที่ประชาชนครอบครองอยู่ก่อน ซึ่งกรณีนี้ สำนักราชการรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๑๑/๒๔๘๙ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๓๖ เรื่อง นโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยข้อ ๑.๑ กำหนดว่า กรณีที่เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่รัฐได้สงวนหวงห้ามไว้ ตามกฎหมาย และหากพิสูจน์ได้ว่าได้อยู่มาก่อนการสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ หรือเป็นหมู่บ้านเก่าที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้อยู่มาแต่ดั้งเดิมหรือครอบครองต่อเนื่องมาจากผู้ครอบครองเดิมมาก่อนการสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเร่งรัด ดำเนินการตรวจสอบ และจัดทำทะเบียนบัญชี หรือจัดทำแผนงานและโครงการออกเอกสารสิทธิของผู้ครอบครองเหล่านี้ไว้เป็นหลักฐาน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดี รื้อถอนอาคารพิพาท จึงมีเจตนาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา นอกจากนี้ คำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ในคำสั่ง จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้วเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ จนพ้นระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์แล้ว ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนชาวประมงหัวหิน ตั้งแต่สะพานปลาไปจนถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม

๒. คຸ້ມครອງຂຸ້ວຮາວหรือทุเลาการบังคับตามคำสั่งให้รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดี บริเวณชุมชนชาวประมงหัวหินตั้งแต่สะพานปลาไปจนถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ในระหว่างพิจารณาคดีจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอให้ศาลกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ขอให้ศาลปกครองชั้นต้น มีคำสั่งเรียกคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตเทศบาลและเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เข้ามาเป็นคู่กรณี ในฐานะผู้ร้องสอด เนื่องจากคณะกรรมการดังกล่าวได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ให้ออกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่ง ให้สอบถามผู้ฟ้องคดีว่าผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์จะขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอน คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตเทศบาลและเขตราชการ ส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่ โดยให้แจ้งต่อศาลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายแจ้งคำสั่งศาล แต่ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓ เรียกคณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์ในเขตเทศบาลและเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เข้ามาเป็นคู่กรณีในฐานะผู้ร้องสอด โดยกำหนดให้ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และกำหนดให้นายกเทศมนตรีเมืองหัวหินเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า คดีนี้มีข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ เดียวกันกับคดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๙๕/๒๕๖๑ ของศาลปกครอง เพชรบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงขออ้างพยานหลักฐานต่าง ๆ ในสำนวนคดีดังกล่าวประกอบ คำให้การในคดีนี้ กล่าวคือ อาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่บนที่ดินบริเวณชายหาดหัวหิน ระหว่างสะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ฝั่งทิศตะวันออกของถนนนเรศดำริห์ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินสาธารณะ ที่พลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน (หาดทรายชายทะเล) ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร่วมกับนายอำเภอหัวหินตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่ดินบริเวณดังกล่าวได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุม อาคารตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นมา คือ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๐ ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๒ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินคดีอาญา โดยพนักงานอัยการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีและเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองอาคารที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาเช่าและกฎหมายเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ พระราชบัญญัติ

/ควบคุมอาคาร...

ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และประมวลกฎหมายที่ดิน รวม ๘ ส่วนน ซึ่งศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีคำสั่งให้รวมคดีทั้ง ๘ ส่วนนเข้าด้วยกัน สำหรับคดีของผู้ฟ้องคดี พนักงานอัยการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลย ต่อมาศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีคำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑๗/๒๕๔๖ คดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑๘/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดง ที่ ๒๑๑๓/๒๕๔๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๑๒/๒๕๔๙ ยกฟ้องผู้ฟ้องคดี คดีถึงที่สุดในชั้นศาลฎีกา นอกจากนี้ ในคดีอาญาของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คดีหมายเลขดำที่ ๓๕๗๑/๒๕๔๖ หมายเลขแดงที่ ๓๐๘๑/๒๕๔๙ ที่พนักงานอัยการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ปลูกสร้างอยู่ในบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึง ศาลเจ้าแม่ทับทิมซึ่งเป็นที่ดินบริเวณเดียวกันกับที่อาคารของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ และอยู่ในเขต แผนที่สังเขปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งถึงที่สุดในชั้นศาลฎีกาเช่นเดียวกัน โดยศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่าที่ดินบริเวณตั้งแต่ศาลเจ้าแม่ทับทิมไปถึงสะพานปลา ในเขตเทศบาลตำบลหัวหินเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ตั้งอยู่ในแผนที่สังเขปแนบท้าย พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่าที่ดินอันเป็นที่ตั้งอาคารของ ผู้ฟ้องคดีเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ออกคำสั่ง (แบบ ค.๔) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ห้ามใช้อาคาร หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารที่พิพาท ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้รื้อถอนอาคารดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพชรบุรีเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ว่า คำสั่ง (แบบ ค.๔) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ห้ามใช้อาคารเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่คำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้รื้อถอนอาคารเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงให้เพิกถอน คำสั่งให้รื้อถอนอาคารที่พิพาท ต่อมาศาลปกครองเพชรบุรีได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ ๙๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยได้วินิจฉัยว่าพื้นที่ชายหาดหัวหินตั้งแต่ บริเวณสะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ

/พลเมือง...

พลเมืองใช้ร่วมกัน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยมีอาคารที่พิพาทของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่บนส่วนหนึ่งของที่ดินดังกล่าว ดังนั้น คำสั่ง (แบบ ค.๔) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ห้ามใช้อาคารหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารที่พิพาท และคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้รื้อถอนอาคารดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษายกฟ้อง หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อันเป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยได้มีคำสั่งเทศบาลเมืองหัวหิน ที่ ๔๑๐๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ ๔๔๕๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และ ที่ ๔๔๕๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้รื้อถอนอาคารที่พิพาท ด้วยข้อเท็จจริงดังกล่าว เมื่ออาคารที่พิพาทของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่บนที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและในที่ดินดังกล่าวมีการก่อสร้างอาคารเป็นจำนวนมาก โดยอาคารที่ก่อสร้างนั้นมีสภาพไม่เหมาะสม ไม่ปลอดภัยในการอยู่อาศัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการอำนวยความสะดวกการจราจรในเทศบาลเมืองหัวหิน อีกทั้งพื้นที่บริเวณดังกล่าวได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุมอาคารตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๐๐ อีกทั้งยังมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๒ และมีผลใช้บังคับแล้ว ดังนั้น แม้อาคารของผู้ฟ้องคดีจะได้อาคารมาก่อนวันที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มีผลใช้บังคับก็ตาม อาคารของผู้ฟ้องคดีย่อมอยู่ในข่ายต้องถูกบังคับตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งบัญญัติว่า ท้องที่ใดมีอาคารก่อสร้างขึ้นเป็นจำนวนมากในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีสภาพหรืออาจทำให้เกิดสภาพที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยในการอยู่อาศัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่นั้นแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) มีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง

/อาคารรื้อถอน...

อาคารรื้อถอนอาคารนั้นภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง แต่การสั่งรื้อถอนอาคารจะต้องทำเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การพัฒนาท้องถิ่นหรือประโยชน์ในการใช้ที่สาธารณะของประชาชน ... (๔) มีคำสั่งให้เจ้าของอาคารทำสัญญาเช่าที่ดินกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราค่าเช่าที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด จึงส่งผลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการกับอาคารที่ตั้งอยู่ในบริเวณดังกล่าวได้ตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาทอีกครั้ง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และนำคดีมาฟ้องต่อศาลเป็นคดีนี้ ต่อมาในระหว่างการพิจารณาคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่าคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาทอันเป็นวัตถุแห่งคดีนี้ เป็นการออกคำสั่งใหม่ตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ใช่การออกคำสั่งที่ขัดต่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง อีกทั้งกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์และระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่าการออกคำสั่งดังกล่าวเป็นไปตามแบบ ค.๒๕ ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมรูปแบบของคำสั่งเพื่อแจ้งสิทธิอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดีได้อย่างไรก็ตาม การไม่แจ้งสิทธิอุทธรณ์ดังกล่าวก็ไม่มีผลทำให้สิทธิของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้รับคำสั่งต้องเสียไปและไม่มีผลทำให้คำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การทำงานองเดียวกับคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเพิ่มเติมว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้รื้อถอนอาคารที่พิพาท ไม่มีผลให้การใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เปลี่ยนแปลงไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีอำนาจในการออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และเห็นว่าการที่ผู้ฟ้องคดีอ้างตามคำฟ้องว่าอาคารที่พิพาทมีการก่อสร้างมาก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๗ อันเป็นการกล่าวอ้างว่าอาคารดังกล่าวได้ก่อสร้างมาก่อนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มีผลใช้บังคับ

/ซึ่งเป็นประเด็น...

ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกับที่ศาลปกครองเพชรบุรีได้มีคำวินิจฉัยในคดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๙๕/๒๕๖๑ และมีคู่กรณีเป็นบุคคลเดียวกันว่าอาคารพิพาทซึ่งอยู่ภายในพื้นที่บริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาจนถึงบริเวณศาลเจ้าแม่ทับทิม ถนนนเรศดำริห์ ตำบลหัวหิน อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงต้องรับฟังเป็นที่ยุติตามคำพิพากษาดังกล่าว หากศาลจะพิจารณาในประเด็นว่าอาคารที่พิพาทอยู่ภายใต้การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่อีก จะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในประเด็นที่พิพาทกันในคดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๙๕/๒๕๖๑ ซึ่งต้องห้ามตามข้อ ๙๖ แห่งระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้อง ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ขอส่งเอกสารเพิ่มเติม โดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตเทศบาลและเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาคำร้องดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีแล้ว มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๒ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของอาคารรวมทั้งหมดจำนวน ๓ หลัง ได้แก่ อาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๓.๖๐ x ๑๒ เมตร จำนวน ๑ หลัง อาคารไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๑๐ x ๗๘ เมตร จำนวน ๑ หลัง และอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๔.๕๐ x ๑๖ เมตร จำนวน ๑ หลัง เลขที่ ๓๑/๓ เลขที่ ๓๑/๕ และเลขที่ ๓๑/๖ ถนนนเรศดำริห์ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่บริเวณชายหาดหัวหินระหว่างสะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ฝั่งทิศตะวันออกของถนนนเรศดำริห์ ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งรับฟังเป็นที่ยุติว่าที่ดินในบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินหาดทรายชายทะเลอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามที่ศาลปกครองเพชรบุรีได้วินิจฉัยในคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๙๕/๒๕๖๑ ประกอบกับคำพิพากษาศฎีกา ที่ ๑๖๐๗๔ - ๑๖๐๗๗/๒๕๕๖ อีกทั้งที่ดินในบริเวณดังกล่าวยังเป็นที่ดินที่อยู่ในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินอันเป็นที่ตั้งอาคารพิพาทตามที่กล่าวอ้าง และเมื่อปรากฏว่า

/ที่ดินบริเวณ...

ที่ดินบริเวณดังกล่าวมีการบุกรุกเข้าครอบครองที่ดินสาธารณะเพื่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก และมีสภาพไม่เหมาะสมในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง หรือการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีอำนาจตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ในการออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นรื้อถอนอาคารดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การพัฒนาท้องถิ่น หรือประโยชน์ในการใช้ที่สาธารณะของประชาชนได้ คดีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาทขัดแย้งกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือไม่ เห็นว่า ตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยให้เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้รื้อถอนอาคารที่พิพาทนั้น เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องการให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาออกคำสั่งใหม่ให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่อไป แม้ในคำวินิจฉัยจะระบุสาเหตุแห่งการเพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ดังกล่าวไว้ว่า การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งโดยมิได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบแปลน แผนผังการก่อสร้างอาคารเพื่อตรวจสอบสภาพความมั่นคงแข็งแรงของอาคารตามขั้นตอนของกฎหมายตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ถือเป็นกรกระทำที่ผิดหลงไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่เมื่อต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งเทศบาลเมืองหัวหิน ที่ ๔๑๐๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ ๔๔๕๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และที่ ๔๔๕๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ แล้ว จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๕๒ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และเมื่อปรากฏต่อไปตามข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นที่ยุติว่าที่ดินอันเป็นที่ตั้งอาคารที่พิพาทเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความยินยอมให้ก่อสร้างอาคารจากเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะ นั้น กรณีการก่อสร้างอาคารของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ ประกอบกับบริเวณที่ตั้งของอาคารที่พิพาทเป็นที่ดินที่อยู่ในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

/พ.ศ. ๒๕๖๒...

พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาทจึงชอบด้วยกฎหมายและไม่ขัดต่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ในคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ทำให้คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุกรณีที่น่าจะอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลายาวกว่าหนึ่งปีให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่งทางปกครอง จากบทบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ในคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีผลทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์เริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ หรือได้รับการขยายระยะเวลาอุทธรณ์เป็นหนึ่งปีหากไม่มีการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ การไม่ได้แจ้งสิทธิหรือระยะเวลาในการอุทธรณ์คำสั่ง จึงไม่มีผลให้คำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีประเด็นนี้จึงไม่อาจรับฟังได้เช่นกัน ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่ตั้งอยู่บริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวอ้างว่า การยื่นฟ้องของผู้ฟ้องคดีเป็นการดำเนินการกระบวนพิจารณาซ้ำเนื่องจากผู้ฟ้องคดีอ้างว่าอาคารที่พิพาทมีการก่อสร้างมาก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงไม่อาจนำพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับกับอาคารของผู้ฟ้องคดีได้ อันเป็นกรณีที่ศาลจะต้องวินิจฉัยประเด็นนี้ก่อนมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งประเด็นดังกล่าวได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดแล้วในศาลปกครองเพชรบุรี คดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๙๕/๒๕๖๑ ว่าอาคารที่พิพาทอยู่ภายในบังคับของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ การที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างข้อเท็จจริงดังกล่าวในคดีนี้อีก จึงเป็นการดำเนินการกระบวนพิจารณาซ้ำ นั้น เห็นว่า คดีนี้ศาลได้วินิจฉัยโดยรับฟังเป็นที่ยุติว่าอาคารที่พิพาทก่อสร้างในที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันและตั้งอยู่ในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนด

/เขตปรับปรุง...

เขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อมีการบุกรุกเข้าครอบครองที่ดินสาธารณะดังกล่าวเพื่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมมีอำนาจตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่จะออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาทได้ โดยมีได้มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าอาคารที่พิพาทของผู้ฟ้องคดีตกอยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่แต่อย่างใด กรณีจึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวอ้าง

เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาทเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในระหว่างพิจารณาคดีโดยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเช่นกัน

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยกับการที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาท นั้น ชอบด้วยกฎหมายและไม่ขัดต่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ วินิจฉัยว่าสภาพอาคารของผู้ฟ้องคดีสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ขัดแย้งกับคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยอ้างว่าสภาพอาคารไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีเจตนาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ อีกทั้งบริเวณที่ดินพิพาท ผู้ฟ้องคดีได้บรรยายฟ้องถึงความเป็นมาของการอาศัยอยู่บนที่ดินพิพาทตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษของผู้ฟ้องคดีนานหลายชั่วอายุคน จึงถือว่าเป็นการบุกเบิกมิใช่บุกรุก การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าการออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาทชอบด้วยกฎหมายและไม่ขัดต่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์และขยายระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ในคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีผลทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์เริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์การอุทธรณ์หรือได้รับการขยายระยะเวลาอุทธรณ์เป็นหนึ่งปีหากไม่มีการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ โดยนำมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาประกอบการวินิจฉัยว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการวินิจฉัยดังกล่าวมีลักษณะเป็นไปเพื่อหาทางออกให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าแม้ว่าบทบัญญัติตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวจะบัญญัติเรื่องการไม่แจ้งสิทธิไว้ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยไว้ก็ตาม แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมรู้ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองอยู่แล้ว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ในคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพื่อจะได้ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายได้อย่างถูกต้องต่อไป ผู้ฟ้องคดีจึงเห็นว่าการไม่ได้แจ้งสิทธิหรือระยะเวลาในการอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีผลทำให้คำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามเหตุที่ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์ไว้ข้างต้นแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในระหว่างพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น โดยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยวินิจฉัยว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้อุทธรณ์และเพิ่มเติมว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกคำสั่งขัดแย้งกับคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเขตเทศบาลเมืองหัวหินรวม ๒ ตำบล คือ ตำบลหัวหิน และตำบลหนองแก รวมทั้งพื้นที่บริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ฝั่งด้านทิศตะวันออกของถนนนเรศดำริห์ ตำบลหัวหิน

/ซึ่งเป็นบริเวณ...

ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดี ท้องที่ภายในเขตเทศบาลดังกล่าวได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุมอาคารตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๐๐ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๐ แม้ต่อมาพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่กรณีต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว พื้นที่บริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาจนถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ถนนนเรศดาร์ห์ ตำบลหัวหิน เป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งแต่เดิมก่อนที่จะได้มีการนำพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับ พื้นที่บริเวณดังกล่าวมีการก่อสร้างอาคารขึ้นเป็นจำนวนมากและมีสภาพหรืออาจทำให้เกิดสภาพที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยในการอยู่อาศัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร เทศบาลตำบลหัวหิน ในขณะนั้นจึงได้ดำเนินการและจัดให้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนดให้เป็นเขตปรับปรุงอาคารแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาไว้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๒ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๒ การดำเนินการของเทศบาลเมืองหัวหินและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว นอกจากนี้ ที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ผังทิศตะวันออกของถนนนเรศดาร์ห์ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเรือนใช้ร่วมกันประเภทหาดทรายชายทะเล อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของนายอำเภอหัวหิน ร่วมกับเทศบาลเมืองหัวหิน ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ปรากฏตามหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ที่ ปช ๐๐๒๐.๐๑.๒/๓๙๑ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ และต่อมาเทศบาลเมืองหัวหินได้ยื่นคำขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ทำการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ได้ทำการรังวัดตรวจสอบเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐ และได้แจ้งผลการรังวัดตรวจสอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/ทราบเป็นหนังสือ...

ทราบเป็นหนังสือ ที่ ปช ๐๐๒๐.๐๑.๓/๗๖๑๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ พร้อมกับจัดส่ง
 รูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว.๙) ระบาย ๔๙๓๔ II ๐๔๘๘-๒ (๑/๑๐๐๐) มาตรฐาน ๑/๕๐๐
 เมื่อพิจารณาแผนที่กระดาษบาง (ร.ว.๙) ดังกล่าวจะพบว่าพื้นที่บริเวณทางด้านทิศตะวันออก
 ของถนนนครดำริห์ทั้งหมดเป็นที่สาธารณประโยชน์และมีอาคารของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ในบริเวณนี้ด้วย
 เมื่ออาคารพิพาทก่อสร้างไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น
 ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 จึงมีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้อาคาร (แบบ ค.๔) และคำสั่งให้รื้อถอนอาคาร (แบบ ค.๒๕) และ
 เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑
 วินิจฉัยคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปช
 ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาท นั้น
 เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งให้รื้อถอนอาคาร
 ดังกล่าวและได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 ได้ดำเนินการโดยชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์จนเสร็จสิ้นตาม
 มาตรา ๕๒ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์
 ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ได้มีคำสั่งขัดแย้งกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
 พิจารณาอุทธรณ์ในเขตเทศบาลและเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อันจะเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่เป็น
 ความจริงแต่อย่างใด นอกจากนี้ ในบริเวณเดียวกันกับที่ตั้งอาคารของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 และเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
 เคยดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรหัวหินและดำเนินคดีอาญากับ
 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหลังอื่นๆ ที่ได้ก่อสร้างอาคารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และ
 ได้ปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างล่งล้ำเข้าไปบนชายหาด เหนือน้ำ ในน้ำของทะเลภายในน่านน้ำไทย
 อันเป็นที่ดินของรัฐซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน บริเวณชายฝั่งทะเล
 หัวหิน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในความผิดตามพระราชบัญญัติ
 ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
 และประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งคดีอาญาของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คดีหมายเลขดำ
 ที่ ๓๕๗๑/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๘๑/๒๕๔๙ ได้วินิจฉัยไว้ว่า “ศาลพิเคราะห์
 พยานหลักฐานที่คู่ความนำสืบแล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าพื้นที่บริเวณตั้งแต่ศาลเจ้าแม่ทับทิม
 ถึงสะพานปลาในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในแผนที่สังเขปแนบท้าย
 พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน พ.ศ. ๒๕๒๒ และเทศบาล
 ตำบลหัวหินได้ให้ผู้อยู่ในเขตปรับปรุงอาคารทำสัญญาเช่ากับเทศบาล ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๔

/สัญญาเช่า...

สัญญาเช่ามีกำหนด ๑๐ ปี ครบสัญญาวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔...” ต่อมา ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้มีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว เป็นคดีหมายเลขดำที่ สวอ.๔๑-๔๖/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๘๓-๑๔๘๘/๒๕๕๑ โดยศาลอุทธรณ์ภาค ๗ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบจำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า “ที่ดินที่เกิดเหตุเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินตั้งอยู่ในเขตแผนที่สังเขปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน พ.ศ. ๒๕๒๒” และต่อมา ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๐๗๔-๑๖๐๗๗/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ดังนี้ “ศาลฎีกาได้ตรวจสอบจำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความต่างมิได้ฎีกาโต้แย้งกันฟังเป็นยุติในชั้นนี้ว่า ที่ดินที่เกิดเหตุคดีนี้เป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินตั้งอยู่ในเขตแผนที่สังเขปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน พ.ศ. ๒๕๒๒...” เมื่อที่ดินพิพาทบริเวณตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ในคดีของศาลยุติธรรมดังกล่าวเป็นที่ดินที่เป็นบริเวณเดียวกันกับที่ดินที่เป็นที่ตั้งอาคารของผู้ฟ้องคดีนี้ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตแผนที่สังเขปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อเท็จจริงจึงเป็นที่ยุติในชั้นศาลฎีกาแล้วว่าที่ดินอันเป็นที่ตั้งของอาคารของผู้ฟ้องคดีเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังนั้น คำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้รื้อถอนอาคารกรณีที่กำลังสร้างอาคารในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและให้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่นั้นแล้ว ตามมาตรา ๗๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการกระทำโดยชอบด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย แล้ว ส่วนคำอุทธรณ์ประเด็นอื่นๆ ที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่าศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยและพิพากษาไว้ชอบทุกประการแล้ว คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์ว่าคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วยความรอบคอบและเป็นธรรม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอถือเอาคำให้การ คำชี้แจง และเอกสารต่างๆ ตลอดจนเหตุผลและคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นในคดีหมายเลขดำที่ ๙๖/๒๕๖๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๕๒/๒๕๖๓ เป็นส่วนหนึ่งของคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ด้วย ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

/คดีนี้ศาลปกครอง...

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือ และไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีครอบครองอาคารพิพาท จำนวน ๓ หลัง ได้แก่ อาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๓.๖๐ x ๑๒ เมตร จำนวน ๑ หลัง อาคารไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๑๐ x ๗๘ เมตร จำนวน ๑ หลัง และอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น ขนาดประมาณ ๔.๕๐ x ๑๖ เมตร จำนวน ๑ หลัง เลขที่ ๓๑/๓ เลขที่ ๓๑/๕ และเลขที่ ๓๑/๖ ตั้งอยู่บริเวณชายหาดหัวหิน ฝั่งทิศตะวันออกของถนนนครดำริห์ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๐ ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว และเมื่อพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๒ ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีคำสั่งให้เจ้าของอาคารภายในเขตปรับปรุงอาคารตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว มาทำสัญญาเช่าที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินกับเทศบาลเมืองหัวหิน มีกำหนดระยะเวลาเช่า ๑๐ ปี ซึ่งมีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารบางรายที่ไม่ยอมปฏิบัติตามหรือไม่ยอมเข้าทำสัญญาเช่ากับเทศบาลเมืองหัวหิน และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นระยะเวลาภายหลังจากที่สัญญาเช่าระหว่างเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารบางรายกับเทศบาลเมืองหัวหิน สิ้นสุดลงแล้ว เทศบาลเมืองหัวหินได้ดำเนินคดีอาญากับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ตั้งอยู่บริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม โดยพนักงานอัยการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑๗/๒๕๔๖ คดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑๘/๒๕๔๖ ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดฐานก่อสร้างอาคารรุกล้ำไปบนชายหาดเหนือน้ำในทะเลบริเวณฝั่งทะเลหัวหิน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยไม่ได้รับอนุญาตและเป็นการบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองบริเวณชายหาดหัวหิน อันเป็นที่ดินของรัฐและเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เป็นการทำลายทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด และที่ทรายตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

/ประกาศกำหนด...

ประกาศกำหนดไว้ โดยไม่ได้รับอนุญาตและจงใจไม่รื้อถอนอาคารที่รื้อแล้วอันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่า ขอให้ลงโทษผู้ฟ้องคดีตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐๘ ทวิ และพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๓ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๘ ทวิ และมาตรา ๒๙๗ ซึ่งศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๑๓/๒๕๔๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๑๒/๒๕๔๙ และต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้มีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๘๗๓ - ๓๘๘๑/๒๕๕๐ โดยศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่าสถานที่เกิดเหตุคดีนี้อยู่บริเวณริมถนนนเรศดำริห์ฝั่งทิศตะวันออก ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันและอยู่ในเขตปรับปรุงอาคารตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ นอกจากนี้ เทศบาลเมืองหัวหินได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินคดีอาญากับกลุ่มชาวบ้านที่อาศัยในพื้นที่บริเวณดังกล่าวในข้อหาความผิดต่อประมวลกฎหมายที่ดิน ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ต่อมาศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๓๕๗๑/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๘๑/๒๕๔๙ ซึ่งคดีดังกล่าวขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา และศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๐๗๔ - ๑๖๐๗๗/๒๕๕๖ ให้ลงโทษในความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้วินิจฉัยประเด็นข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นเบื้องต้นว่าที่ดินที่เกิดเหตุซึ่งรวมถึงที่ดินที่อาคารของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่บริเวณตั้งแต่ศาลเจ้าแม่ทับทิมถึงสะพานปลาในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน เป็นที่ดินสาธารณะอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หลังจากคดีอาญาถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่ง (แบบ ค.๔) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ห้ามผู้ฟ้องคดีใช้อาคารหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารที่พิพาทตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารทั้งสามหลังดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเพชรบุรี) เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเพชรบุรี) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ว่าคำสั่ง (แบบ ค.๔)

/ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒...

ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ห้ามใช้อาคารที่พิพาทเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่คำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้รื้อถอนอาคารที่พิพาทเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้รื้อถอนอาคารที่พิพาท ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเพชรบุรี) ได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๙๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยได้วินิจฉัยว่าที่ดินอันเป็นที่ตั้งของอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดี เป็นที่ดินหาดทรายชายทะเลอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงมีผลให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารหรือส่วนของอาคารได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะที่อาคารที่พิพาทตั้งอยู่ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่ง (แบบ ค.๔) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ห้ามใช้อาคารหรือยินยอมให้บุคคลใด ใช้อาคารที่พิพาท และคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้รื้อถอนอาคารดังกล่าว จึงชอบด้วยกฎหมายแล้วและพิพากษายกฟ้อง หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยได้มีคำสั่งเทศบาลเมืองหัวหิน ที่ ๔๑๐๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ ๔๔๕๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และที่ ๔๔๕๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้รื้อถอนอาคารพิพาททั้งสามหลังของผู้ฟ้องคดี และในเวลาต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มีคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารที่พิพาทอีกครั้ง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นฟ้องด้วย จึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

/ศาลปกครองสูงสุด...

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (แบบ ค.๒๕) เลขที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดี รื้อถอนอาคารพิพาท ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ บัญญัติว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือ สงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น (๑) ... (๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ... มาตรา ๑๓๐๖ บัญญัติว่า ท่านห้ามมิให้ยกอายุความ ขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับแผ่นดินในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้ผู้ที่ได้ครอบครอง และทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญ แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน แจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ มาตรา ๒ บัญญัติว่า ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะได้กำหนด ตามควรแก่สภาพของท้องที่เป็นแห่ง ๆ ไป พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม การก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๒ บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ บัญญัติว่า ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระราชบัญญัติควบคุม อาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะใช้บังคับในท้องที่ใด มีบริเวณเพียงใด ให้ตราเป็น พระราชกฤษฎีกา... มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ท้องที่ใดมีอาคารก่อสร้างขึ้นเป็นจำนวนมาก ในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีสภาพ หรืออาจทำให้เกิดสภาพที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ปลอดภัยในการอยู่อาศัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการอำนวยความสะดวกแก่ การจราจร เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่นั้นแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ (๑) มีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อาคารรื้อถอนอาคารนั้นภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง แต่การสั่ง รื้อถอนอาคารจะต้องกระทำเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การพัฒนาท้องถิ่น

/หรือประโยชน์...

หรือประโยชน์ในการใช้ที่สาธารณะของประชาชน... (๔) มีคำสั่งให้เจ้าของอาคารทำสัญญาเช่าที่ดินกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราค่าเช่าที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด... วรรคสาม บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการให้เช่าที่ดินในบริเวณนั้น เพื่อเป็นรายได้สำหรับบำรุงท้องถิ่นได้ แต่ที่ดินนั้นยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน วรรคสี่ บัญญัติว่า สัญญาเช่าที่ดินที่ทำขึ้นตามวรรคหนึ่ง (๔) ให้มีระยะเวลาเช่าตามที่ตกลงกัน แต่ต้องไม่เกินสิบปี การต่อระยะเวลาเช่าจะกระทำมิได้เมื่อสิ้นกำหนดเวลาเช่าที่ดินแล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดไม่รู้หรือถอนขนย้ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของตนออกจากบริเวณที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ต้องระวางโทษ... และมาตรา ๘๐ บัญญัติว่า ท้องที่ใดได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ หรือพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ในท้องที่นั้นแล้ว และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒ บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ บัญญัติว่า ให้ท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้เป็นเขตปรับปรุงอาคาร

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองที่ดินอันเป็นที่ตั้งของอาคารพิพาท ต่อเนื่องมาจากบรรพบุรุษของผู้ฟ้องคดีซึ่งเข้ามาตั้งรกรากและปลูกสร้างอาคารอยู่ในที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๗ อันเป็นเวลา ก่อนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๔๘๗ ซึ่งเป็นวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินมีผลใช้บังคับ แต่โดยที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ ๔ มาตรา ๑๒๔๘ ถึงมาตรา ๑๔๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๕ เป็นต้นไป ที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมซึ่งเป็นที่ดินที่ขาดทายชายทะเลจึงอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้เป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๕ อันเป็นเวลาก่อนที่บรรพบุรุษของผู้ฟ้องคดีจะได้เข้ามาครอบครองที่ดินในบริเวณดังกล่าวตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เมื่อผู้ครอบครองที่ดินเดิมหรือผู้ฟ้องคดีไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและไม่ได้แจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ ใช้บังคับตามทีบัญญัติไว้ในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างสิทธิ

/ครอบครอง...

ครอบครองในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันได้ ประกอบกับเงื่อนไขในการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ต้องได้ความว่า ในท้องที่นั้นมีอาคารก่อสร้างขึ้นเป็นจำนวนมากในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก่อนวันที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับ ซึ่งปรากฏในหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการก่อสร้างอาคารเป็นจำนวนมากในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันในเขตท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอาคารดังกล่าวมีสภาพไม่เหมาะสมหรือสกปรกรกรุงรัง รวมทั้งก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษ ฉะนั้นเพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งการเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุง หรือสั่งให้เจ้าของอาคารมาทำสัญญาเช่าได้ สมควรกำหนดให้ท้องที่ดังกล่าวเป็นเขตปรับปรุงอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร อันแสดงให้เห็นว่า ที่ดินบริเวณชายหาดหัวหิน ตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมที่กำหนดให้เป็นเขตปรับปรุงอาคารตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีสถานะเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ตั้งอยู่ในเขตปรับปรุงอาคารตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้โต้แย้งถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ออกมาใช้บังคับว่าที่ดินบริเวณที่กำหนดให้เป็นเขตปรับปรุงอาคารนั้นมีใช้ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน อันจะเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีและเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ตั้งอยู่ในเขตปรับปรุงอาคารตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้ยอมรับและทราบแล้วว่าที่ดินในบริเวณนั้นเป็นที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและตนไม่มีสิทธิในที่ดินดังกล่าว และเมื่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณาของศาลฎีกาตามคำพิพากษาที่ ๑๖๐๗๔ - ๑๖๐๗๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นคดีอาญาที่พนักงานอัยการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นโจทก์ยื่นฟ้องเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ทำสัญญาเช่าที่ดินบริเวณชายหาดหัวหิน ตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นจำเลย รวม ๑๑ คน โดยข้อเท็จจริงที่คู่ความต่างมิได้ฎีกาโต้แย้งกันฟังเป็นยุติว่า พื้นที่ที่อาคารของจำเลยตั้งอยู่บริเวณตั้งแต่ศาลเจ้าแม่ทับทิมถึงสะพานปลาในเขตเทศบาลตำบลหัวหินซึ่งเป็นที่ดินที่เกิดเหตุคดีนี้เป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินตั้งอยู่ในเขตแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาว่า ที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลา

/ถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม...

ถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารของจำเลยในคดีดังกล่าว เป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งอยู่ในเขตปรับปรุงอาคารตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีดังกล่าวเนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำสัญญาเช่าที่ดินกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่พนักงานอัยการได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในคดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑๗/๒๕๔๖ คดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑๘/๒๕๔๖ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดฐานก่อสร้างอาคารรุกล้ำไปบนชายหาดเหนือน้ำในทะเลบริเวณฝั่งทะเลหัวหิน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยไม่ได้รับอนุญาตและเป็นการบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองบริเวณชายหาดหัวหินอันเป็นที่ดินของรัฐและเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เป็นการทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพที่ดินที่หิน ที่กรวด และที่ทรายตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดไว้โดยไม่ได้รับอนุญาตและจงใจไม่รื้อถอนอาคารที่รุกล้ำอันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่าขอให้ลงโทษผู้ฟ้องคดีตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐๘ ทวิ และพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๓ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๘ ทวิ และมาตรา ๒๙๗ ซึ่งศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๑๓/๒๕๔๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๑๒/๒๕๔๙ และต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้มีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๘๗๓ - ๓๘๘๑/๒๕๕๐ โดยศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่าสถานที่เกิดเหตุคดีนี้อยู่บริเวณริมถนนนเรศดำริห์ฝั่งทิศตะวันออก ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันและอยู่ในเขตปรับปรุงอาคารตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามแผนที่ระวาง ๔๙๓๔ II ๐๔๘๘ - ๒ มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐ ของกรมที่ดินว่าที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ฝั่งด้านทิศตะวันออกของถนนนเรศดำริห์ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดี ไม่มีการออกเอกสารสิทธิในที่ดินแต่อย่างใด และปรากฏตามหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ที่ ปช ๐๐๒๐.๐๑.๒/๓๙๑ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ ที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ตรวจสอบประเภทที่ดินชายหาดหัวหินบริเวณสะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นหาดทรายชายทะเลอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของนายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๒๒

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าวข้างต้นจึงรับฟังได้ว่า ที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดี มีสถานะเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนพยานหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาทั้งหมด ก็มีได้เป็นพยานหลักฐานที่แสดงว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือที่ดินอันเป็นที่ตั้งอาคารพิพาทไม่ใช่ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแต่อย่างใด กรณีจึงรับฟังเป็นยุติว่า ที่ดินอันเป็นที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว ไม่ว่าผู้ฟ้องคดีจะกล่าวอ้างว่าได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวมานานเพียงใด ก็ไม่อาจยกอายุความขึ้นต่อสู้เพื่อให้ได้สิทธิในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินได้ตามมาตรา ๑๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ความเป็นมาของการอาศัยอยู่ในที่ดินพิพาทตั้งแต่วันบรรพบุรุษของผู้ฟ้องคดีนานหลายชั่วอายุคน ถือว่าเป็นการบุกเบิก มิใช่บุกรุก จึงไม่อาจรับฟังได้

เมื่อได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๐ ในพื้นที่บริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงบริเวณศาลเจ้าแม่ทับทิม ถนนนเรศดำริห์ ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีแล้ว แม้อ้อมามาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ และมาตรา ๒ บัญญัติให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะใช้บังคับในท้องที่ใด มีบริเวณเพียงใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาก็ตาม แต่โดยที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๐ ในพื้นที่บริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงบริเวณศาลเจ้าแม่ทับทิม ฝั่งทิศตะวันออกของถนนนเรศดำริห์ ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดี อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับ กรณีจึงถือว่าได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ในเขตท้องที่ตำบลหัวหินแล้วตามนัยมาตรา ๘๐

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีอยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ นอกจากนี้เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๒ กำหนดให้ท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเป็นเขตปรับปรุงอาคาร โดยที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมฝั่งด้านทิศตะวันออกของถนนนเรศดำริห์ อันเป็นบริเวณที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ที่ดินบริเวณดังกล่าวจึงเป็นเขตปรับปรุงอาคาร

เมื่อได้วินิจฉัยไว้ข้างต้นแล้วว่า ที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิมซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดี เป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และปรากฏว่ามีอาคารปลูกสร้างขึ้นเป็นจำนวนมากในที่ดินบริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม โดยบางส่วนปลูกสร้างรुकล้าลงไปทะเล และอาคารดังกล่าวมีสภาพไม่เหมาะสมในการอยู่อาศัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร จนกระทั่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับในพื้นที่บริเวณชายหาดหัวหินตั้งแต่สะพานปลาถึงบริเวณศาลเจ้าแม่ทับทิม ฝั่งทิศตะวันออกของถนนนเรศดำริห์ ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๒ กรณีจึงต้องด้วยบทเฉพาะกาลในมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่ออาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีปลูกสร้างอยู่บนที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและอยู่ในเขตปรับปรุงอาคารตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีอำนาจตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ครอบครองอาคารหรือถอนอาคารพิพาทที่ก่อสร้างมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับได้ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การพัฒนาท้องถิ่น และประโยชน์ในการใช้ที่สาธารณะของประชาชน ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีถอนอาคารพิพาทจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

/สำหรับ...

สำหรับในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ วินิจฉัยว่าสภาพอาคารของผู้ฟ้องคดีสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาท จึงขัดแย้งกับคำวินิจฉัยดังกล่าวและเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีเจตนาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาท ขัดแย้งกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๕๒ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือศาลได้มีคำวินิจฉัยหรือคำพิพากษาเป็นประการใด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิบัติตามนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่ง (แบบ ค.๔) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ห้ามใช้อาคารหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารพิพาทตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้รื้อถอนอาคารพิพาทตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพชรบุรีเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๔๒/๒๕๖๐ ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณา คดีของศาลปกครองเพชรบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (แบบ ค.๔) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๕ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๓ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ห้ามใช้อาคารหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารพิพาทตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (แบบ ค.๗) ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ และที่ ปข ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้รื้อถอนอาคารพิพาทตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเห็นว่าอาคารพิพาทของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ จึงให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาท และให้

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาออกคำสั่งใหม่ให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งที่ ๔๑๐๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๔ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ คำสั่งที่ ๔๔๕๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๕๘๑๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ และคำสั่งที่ ๔๔๕๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพิกถอนคำสั่ง (แบบ ค.๗) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๕๗๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาท จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามนัยมาตรา ๕๒ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกคำสั่ง (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาทเป็นกรณีการใช้อำนาจตามความในมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งมีเหตุผลในการออกคำสั่งแตกต่างกัน จึงไม่ขัดกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ แต่อย่างไรก็ตาม อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ในคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (แบบ ค.๒๕) ที่ ปช ๕๒๑๐๕.๒/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มีผลทำให้คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง จากบทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ออกคำสั่งทางปกครองต้องระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้ง ไว้ในคำสั่งนั้นด้วย ดังนั้น แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะไม่ได้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ก็มิได้ทำให้คำสั่งทางปกครองนั้นต้องเสียไปหรือเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด เพียงแต่มีผลทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งต้องเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวสั้นกว่าหนึ่งปีต้องขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งเท่านั้น จึงเป็น

/กรณีที่มี...

กรณีที่ถูกกฎหมายบัญญัติผลของคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะแล้ว อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีคำขอทำอุทธรณ์ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ นั้น เห็นว่า มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่าการคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่得有คำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันถึงที่สุด และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๔๙/๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความโดยไม่มีกรวินิจฉัยชี้ขาดคดี คำสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลตามมาตรา ๖๔ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณาตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น เมื่อข้อเท็จจริงคดีนี้ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีฟ้องเพิ่มเติมมาในคำคัดค้านคำให้การ โดยอ้างว่า คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีคำขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา เป็นการยื่นฟ้องเพิ่มเติมเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๒ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว ก็ชอบที่จะยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๔๙/๑ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา จึงเป็นอันถึงที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจรับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลปกครองสูงสุด

/พิพากษา...

พิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ไว้พิจารณาได้

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน

นายธีรรัฐ อร่ามทวีทอง

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

สีหะ อรรถพิพา.

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายอนุวัฒน์ ธาราแสวง

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายรัฐกิจ มานะทัต

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายอนนท์ อติเรกสมบัติ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายรังสิกร อุปพงศ์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวุฒิชัย ไทยเจริญ

มีบันทึกประธานศาลปกครองสูงสุด
กรณีตุลาการศาลปกครองมีเหตุจำเป็น
ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คดีหมายเลขดำที่ อ. ๓๗๕/๒๕๖๓ หมายเลขแดงที่ ๑. ๑๐๗๒/๒๕๖๖ ได้ทำคำพิพากษาโดยนายรัฐกิจ มานะทัต ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ซึ่งร่วมประชุมปรึกษาเป็นองค์คณะ และได้ลงลายมือชื่อไว้แล้วในต้นร่างคำพิพากษา แต่เนื่องจาก นายรัฐกิจ มานะทัต พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนที่จะลงลายมือชื่อในคำพิพากษานี้ จึงบันทึกไว้เป็นสำคัญ

(นายวรพจน์ วิศรุตพิชญ์)
ประธานศาลปกครองสูงสุด